

Asia: VN/24322/2024

## **Arviomuistio koskien sääntelyä kehitysyhteistyön järjestämisestä**

Kysymykset lausunnonantajalle (arviomuistion luvut suuntaa-antavia)

**1. Arviomuistiossa esitetään uuden kehitysyhteistyötä järjestämistä koskevan lain säätämistä ja Laki valtion virastoista ja laitoksista (382/1989, jäljempänä ”virastolaki”) kumoamista. Virastolain tapaan arviomuistiossa esitetään säädettäväksi viranomaisille kuuluvasta yleistoimivallasta osallistua kehitysyhteistyön toimeenpanoon. Samalla toimivallan soveltamisalaa viranomaisten osalta esitetään yhtenäistettäväksi julkisuuslain 4 §:n kanssa. Millaisia näkemyksiä teillä on esitettyjen muutosten, mukaan lukien vaikutusten, osalta? (luku 2.1)**

Arviomuistiossa todetaan, että uuden lain viranomaismääritelmä käsittäisi nykyistä laajemmin myös muita julkishallinnon toimijoita, joiden ei ole nykyisen lain nojalla katsottu muodostavan valtion virastoja tai laitoksia, kuten valtion liikelaitoksia sekä itsenäisiä julkisoikeudellisia laitoksia. YM tukee tätä määritelmän laajentamista. YM:n toimialan osalta pidämme erityisesti hyvänä, että Metsähallituksella olisi jatkossa myös mahdollisuus toimia IKI-hankkeiden toteuttajana.

YM tukee arviomuistion esitystä, että uuteen lakiin kehitysyhteistyön järjestämisestä esitetään säädettäväksi nykyisen virastolain tapaan yleistoimivallasta, joka antaa muille viranomaisille mahdollisuuden toimeenpanna kehitysyhteistyöhön liittyviä tehtäviä ulkoministeriön toimeksiannosta. YM on myös valmis toimimaan kehitysyhteistyöhankkeiden tai -rahoituksen tai esim. YK:lle myönnettävien yleisrahoituksen hallinnoijana omalla toimialallaan. Lisäksi YM toimii jo nyt ympäristö-/ilmastorahastojen johtokuntaedustajien neuvonantajana.

**2. Millaisia näkemyksiä teillä on uuden kehitysyhteistyön järjestämistä koskevan lain ja sitä koskevan IKI-instrumentin soveltamisalaa koskevasta muutoksesta suhteessa korkeakouluihin? Miten korkeakouluja tulisi kohdella suhteessa julkisuuslain 4 §:n viranomaismääritelmään (luku 2.1)**

-

**3. Kehitysyhteistyön järjestämistä koskevaan uuteen lakiin esitetään päivitettäväksi IKI-yhteistyötä koskeva maksuperustesäännös. IKI-yhteistyön osalta on tarkoitus yhdenmukaistaa IKI-yhteistyötä koskevia kirjaus- ja kilpailutusnäkökulmia. Millaisia näkemyksiä teillä on esitettyjen muutosten osalta? Millaisia näkemyksiä teillä on esityksen vaikutuksista? (luku 2.1)**

-

**4. Arviomuistiossa kuvataan ulkoministeriön tahtotila rahoittaa tulevaisuudessa monitoimijahankkeita, joilla rahoitettaisiin konsortioita, jotka muodostuisivat esimerkiksi viranomaisista, korkeakouluista ja säätiöistä ja yrityksistä (luku 2.1.1.4). Millaisia näkemyksiä, hyviä käytäntöjä tai toimintatapoja teillä on monitoimijamallin rahoittamiseen?**

-

**5. Arviomuistiossa selvitetään tarvetta säätää EU:lle tai muiden valtioiden kehitysyhteistyötoimijoille siirrettäviä tehtäviä koskien sekä selvennetään teknisen siirron mahdollisuutta (luku 2.1.3.1). Millaisia näkemyksiä teillä on selvitystä koskien?**

-

**6. Arviomuistioon on kuvattu ulkoministeriön ulkoistamat asiantuntijahankinnat perustuslain 124 §:n arvion valossa. Uudessa laissa kehitysyhteistyön järjestämisestä on tarkoitus säätää muulle kuin viranomaiselle siirrettävien tehtävien osalta niiden asiantuntijahankintojen osalta, jotka nykytilassa arvioidaan julkisen hallintotehtävän siirtämiseksi. Arviomuistiossa esitetään myös mahdollinen tahtotila laajentaa asiantuntijapalveluhankintoja tiettyjen yhteistyömuotojen osalta. Millaisia näkemyksiä teillä on esityksestä ja sen vaikutuksista (luku 2.2)?**

-

**7. Arviomuistiossa esitetään muutoksia valtionavustuslakiin (688/2001) niiltä osin, kun niihin liittyy ulkoministeriön toimintaa koskevia erityispiirteitä (luku 2.3). Muilta osin valtionavustusten myöntämiseen sovellettaisiin valtionavustuslakia. Millaisia näkemyksiä teillä on esitettyjen säännösten osalta?**

-

**8. Arviomuistiossa selvitetään tarvetta säätää kehitysyhteistyövarojen väärinkäytöstä ilmoittavien henkilöllisyyden suojasta nykyistä lainsäädäntöä kattavammin (luku 2.4). Ulkoministeriön arvion mukaan uuteen lakiin kehitysyhteistyön järjestämisestä voitaisiin säätää ilmoittajien henkilöllisyyden suojelemisesta esimerkiksi laki finanssivalvonnasta (878/2008) 71 a-c §:n tapaan. Millaisia näkemyksiä teillä on esitettyjen säännöstarpeiden osalta?**

-

**9. Muut mahdolliset kommentit arviomuistiossa esitetyistä arvioinneista ja esityksistä?**

-

Kokkonen Marjaana  
Ympäristöministeriö - Neuvotteleva virkamies, Kansainvälisten ja EU-asiain yksikkö